



Legal Clinic on Rights & Personnel Status,

DISAC OF CATHOLIC SURATTHANI

FOUNDATION, RANONG OFFICE

104/3 Village No.2, Bangnon Sub-district, Muang District,
Ranong Province 85000, Thailand



ความเห็นทางกฎหมาย

“กรณีลูกแรงงานชาวเมียนมาร์ที่มีหลักฐานการเกิดในประเทศไทย”

เมื่อเด็กเกิดในประเทศไทย เด็กสามารถแจ้งเกิดได้ทุกคน โดยไม่ต้องคำนึงถึงสถานะการเข้าเมืองของบิดามารดา¹ แต่การไปแจ้งเกิดต้องมีพยานหลักฐานว่าเด็กเกิดในประเทศไทยจริง โดยแยกได้เป็น ๒ กรณี คือเกิดในบ้านและเกิดนอกบ้าน² ถ้าเป็นการเกิดในบ้าน และบ้านนั้นเป็นสถานพยาบาลไม่ว่าจะเป็น โรงพยาบาล คลินิกเอกชน หรือสถานอนามัย สถานพยาบาลแห่งนั้นก็จะออกหนังสือรับรองการเกิด ท.ร.๑/๑³ หากเป็นการเกิดในบ้านที่ไม่มีสถานพยาบาล เจ้าบ้านหรือบิดาหรือมารดาต้องไปแจ้งเกิดกับผู้ใหญ่บ้าน⁴ ก็จะได้รับหนังสือรับรองการเกิด ท.ร.๑ ตอนหน้า เป็นหลักฐาน

เมื่อบิดามารดาได้รับหนังสือรับรองการเกิด ท.ร.๑/๑ หรือท.ร.๑ ตอนหน้า แล้วแต่กรณีก็จะต้องนำเอกสารที่ได้รับมาไปแจ้งเกิดต่อนายทะเบียนในท้องที่ที่เด็กเกิด ซึ่งก็คือเทศบาล หรือที่ว่าการอำเภอแล้วแต่กรณี นายทะเบียนก็จะรับแจ้งเกิด และมอบสูติบัตรให้เด็กไว้เป็นหลักฐานว่าเกิดในประเทศไทยจริง

¹ Section 20 Civil Registration Act (No.2), B.E.2551(2008) “When there is the birth report of the child of Thai nationality or without Thai nationality by birth in accordance with Thai law on nationality under Section 18, Section 19, Section 19/1 or Section 19/3, as evidence the registrar shall accept such birth report and issue a birth certificate stating facts as much as it could be.

For the child without Thai nationality by birth in accordance with Thai law on nationality, the registrar shall issue a birth certificate in the manner prescribe in the forms under the discretion of the Director of Central Registration and the place of birth shall be stated as well”

² มาตรา ๑๘ พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ.๒๕๓๔ “เมื่อมีคนเกิดให้แจ้งการเกิดดังต่อไปนี้

- (๑) คนเกิดในบ้าน ให้เจ้าบ้านหรือบิดาหรือมารดาแจ้งต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งแห่งท้องที่ที่คนเกิดในบ้านภายในสิบห้าวันนับแต่วันเกิด
- (๒) คนเกิดนอกบ้าน ให้บิดาหรือมารดาแจ้งต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งแห่งท้องที่ที่มีคนเกิดนอกบ้านหรือแห่งท้องที่ที่จะพึงแจ้งได้ภายในสิบห้าวันนับแต่วันเกิด ในกรณีจำเป็นไม่อาจแจ้งได้ตามที่กำหนดให้แจ้งภายหลังได้แต่ต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันเกิด”

³ มาตรา ๒๓ พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ.๒๕๓๔ “เมื่อมีคนเกิดหรือคนตาย ผู้ทำคลอดหรือผู้รักษาพยาบาลต้องออกหนังสือรับรองการเกิด หรือการตายตามแบบพิมพ์ที่ผู้อำนวยการทะเบียนกลางกำหนดให้ผู้มีหน้าที่ต้องแจ้งตามมาตรา ๑๘ หรือมาตรา ๒๑”

⁴ มาตรา ๑๘(๑) พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ.๒๕๓๔ อ้างแล้ว



Legal Clinic on Rights & Personnel Status,

DISAC OF CATHOLIC SURATTHANI FOUNDATION, RANONG OFFICE

104/3 Village No.2, Bangnon Sub-district, Muang District,
Ranong Province 85000, Thailand



โดยสูติบัตรที่มอบให้กับเด็กนั้นจะแตกต่างกันไปตามลักษณะการเข้าเมืองของบิดามารดา หรือบิดาหรือมารดาในขณะที่เด็กเกิด กล่าวคือ ถ้าในวันที่เด็กเกิดสถานะการเข้าเมืองของบิดาหรือมารดาหรือทั้งบิดาและมารดาเป็นสถานะที่ถูกต้องตามกฎหมายมีหนังสือเดินทางและวีซ่า เมื่อแจ้งเกิด เด็กก็จะได้รับสูติบัตรประเภทบุคคลที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือในลักษณะชั่วคราว ท.ร.๓

หากในขณะที่เด็กเกิดสถานการณเข้าเมืองของบิดาและมารดาซึ่งผิดกฎหมายอยู่กล่าวคือยังไม่ได้รับหนังสือเดินทางและวีซ่า แต่บิดาหรือมารดาหรือทั้งบิดาและมารดา มีแบบรับรองรายการทะเบียนประวัติของคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษ ท.ร.๓๘/๑ และมีใบอนุญาตทำงาน ซึ่งจะได้รับสิทธิอาศัยชั่วคราว แม้ว่าในเวลาต่อมาบิดามารดาจะผ่านการพิสูจน์สัญชาติได้รับหนังสือเดินทางและวีซ่าแล้วก็ตาม เมื่อแจ้งเกิดเด็กก็จะได้รับสูติบัตรประเภทบุคคลต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษ ท.ร.๐๓

หากในขณะที่เด็กเกิดสถานการณเข้าเมืองของพ่อแม่ยังไม่ได้รับสิทธิให้เข้าเมือง(ไม่มีวีซ่า) แต่เข้ามาในประเทศไทยโดยอาศัยหนังสือข้ามแดนหรือหนังสือข้ามแดนชั่วคราว หรือพ่อแม่เป็นผู้หลบหนีเข้าเมืองไม่ว่าจะมาจากประเทศใด เมื่อแจ้งเกิด เด็กก็จะได้รับสูติบัตรบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน ท.ร.๐๓๑

และถ้าเด็กมีหลักฐานทางทะเบียนราษฎรได้รับหมายเลขประจำตัวราษฎร ๑๓ หลัก เช่น เด็กมีแบบรับรองรายการทะเบียนประวัติของคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษ ท.ร.๓๘/๑ แล้ว เด็กขอแจ้งเกิดย้อนหลังก็จะได้รับหนังสือรับรองการเกิด ท.ร.๒๐/๑ ไว้เป็นหลักฐานว่าเกิดในประเทศไทยจริง

หลักฐานการเกิดทั้ง ๖ ประเภท คือ ท.ร.๑/๑, ท.ร.๑ ตอนหน้า, ท.ร.๓, ท.ร.๐๓, ท.ร.๐๓๑ และ ท.ร.๒๐/๑ ต่างก็เป็นเอกสารที่ออกโดยรัฐไทยเป็นเอกสารมหาชนตามกฎหมายสามารถรับฟังเป็นพยานหลักฐานตามพระราชบัญญัติพยานหลักฐานของสาธารณรัฐสหภาพเมียนมาร์⁵ได้

⁵ Article 74 The following documents are public documents :-

Legal Clinic on Rights & Personnel Status,

DISAC OF CATHOLIC SURATTHANI FOUNDATION, RANONG OFFICE

104/3 Village No.2, Bangnon Sub-district, Muang District,
Ranong Province 85000, Thailand



ซึ่งเอกสารที่กล่าวถึงข้างต้นนั้นยืนยันว่าเด็กเกิดในประเทศไทยจริง โดยเกิดจากบิดามารดาที่มาจาก
สาธารณรัฐสหภาพเมียนมาร์ และมีได้สัญชาติไทยโดยการเกิดตามหลักดินแดนตามกฎหมายไทย⁶ และหากบิดา
มารดาหรือผู้ปกครองต้องการให้เด็กได้รับสัญชาติเมียนมาร์ก็จะต้องนำหลักฐานการเกิดเหล่านั้น ไปยืนยันกับทางการ
พม่าว่าเด็กเกิดนอกสาธารณรัฐสหภาพเมียนมาร์ เพื่อพิสูจน์ว่าเด็กเกิดจากบิดามารดาซึ่งเป็นคนสัญชาติเมียนมาร์จริง
เพื่อให้เด็กได้รับสัญชาติเมียนมาร์ต่อไป

ด้วยความเคารพ

ลงชื่อ.....ผู้ทำความเห็น/ทนายความ

(นายชาติชาย อมรเลิศวัฒนา)

(1) Documents forming the Acts or records of the Acts-

(iii) of public officers, legislative, judicial and executive, whether of the Union of Burma [****] or of
a foreign country ;

⁶ มาตรา ๗ ทวิ วรรค ๑ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ.๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม โดย พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๓๔ “ผู้เกิดใน
ราชอาณาจักรไทย โดยบิดามารดาเป็นคนต่างด้าว ย่อมไม่ได้รับสัญชาติไทย ถ้าในขณะที่เกิดบิดามารดาหรือบิดาซึ่งมิได้มีการสมรสกับมารดา
หรือมารดาของผู้นั้นเป็น

- (๑) ผู้ที่ได้รับการผ่อนผันให้พักอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทยเป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย
- (๒) ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้เข้าอยู่ในราชอาณาจักรไทยเพียงชั่วคราว หรือ
- (๓) ผู้ที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรไทยโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง